

Stanowisko
przedstawicieli samorządu terytorialnego w zespole
opiniodawczo- doradczym do spraw statusu zawodowego nauczycieli

Uczestniczący w pracach zespołu opiniodawczo-doradczego do spraw statusu zawodowego nauczycieli powołanego przez Ministra Edukacji Narodowej przedstawiciele ogólnopolskich organizacji samorządowych wchodzących w skład Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego uzgodnili wspólne stanowisko w najważniejszych obszarach problemowych i przyjęli zgodnie stanowisko następującej treści:

Ustawa „Karta Nauczyciela” uchwalona przez Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w roku 1982 powstała w nieistniejącej od dziesięcioleci rzeczywistości ustrojowej, społecznej i cywilizacyjnej. Sześćdziesiąt nowelizacji tej Ustawy, dokonanych na przestrzeni trzydziestu lat nie mogło jej unowocześnić. Przeciwnie, zmiany dokonywane pod wpływem bieżących zdarzeń psuły jej wartość jako dokumentu stanowiącego prawo.

Na przestrzeni dziesięcioleci kwestie regulujące status zawodowy nauczycieli i przepisy regulujące prowadzenie zadań oświatowych rozproszone zostały pomiędzy dwie ustawy – Kartę Nauczyciela i Ustawę o systemie oświaty, czasem w sposób nie znajdujący uzasadnienia (np. zapis o obowiązku przygotowania standardów oświatowych przez Ministra właściwego d/s oświaty i wychowania znalazł się, nie wiadomo czemu, na ponad rok w KN).

Już tylko wymienione wyżej powody skłaniają nas do wyrażenia stanowczej opinii o nieprzydatności KN w obecnym kształcie do regulowania statusu zawodowego nauczycieli.

Podstawowe założenia proponowanych zmian to:

1. Objęcie przepisami ustawy KN nauczycieli prowadzących bezpośrednio proces dydaktyczny (podstawy programowe) z uczniami (nauczyciele przedmiotowi) we wszystkich typach szkół zarówno publicznych, jak i niepublicznych. W tych ostatnich z prawem ustalania wynagrodzeń i pensum przez podmiot prowadzący.
2. Przeniesienie regulacji prawnych dotyczących statusu dyrektora placówki do ustawy o systemie oświaty, ponieważ jego pozycja dotyczy procesu zarządzania, a nie dydaktyki. Jeśli dyrektor jest nauczycielem winien zachować uprawnienia wynikające z KN w czasie pełnienia funkcji dyrektora (poza czasem pracy). Dyrektor winien być wyłoniony wyłącznie w drodze konkursu na 5-letnią kadencję.
3. Powinien obowiązywać 40 godzinny tydzień pracy, w tym pensum wynoszące dla nauczyciela przedmiotu 20 godz + 2 godz. Czas pracy w całości winien być ewidencjonowany i rozliczany przez dyrektora szkoły wg regulaminu wewnętrznego uwzględniającego system zadaniowy.
Proponuje się urlop nauczycielski w wymiarze 52 dni roboczych, w przedszkolach 35 dni roboczych. Czas bez zajęć dydaktycznych można przeznaczyć na szkolenia, doksztalcanie, konferencje itp...
4. Konieczne jest wycofanie niekonstytucyjnych i nielogicznych zapisów art. 30 dot. średnich wynagrodzeń oraz likwidacja dodatku wiejskiego i mieszkaniowego, uproszczenie systemu wynagrodzeń nauczycielskich poprzez pozostawienie jedynie wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatku za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy.
5. Zmniejszenie z 1% do 0,5% puli środków przeznaczonych na szkolenia nauczycieli

(obecnie jest wiele możliwości korzystania z innych środków na ten cel). Środki przesunąć na wynagrodzenia będące w gestii dyrektora szkoły, np. na dodatki motywacyjne.

6. Zmiana zasad udzielania urlopów dla poratowania zdrowia. Proponuje się udzielać ich wyłącznie w wyniku opinii zespołu orzekającego na czas roku szkolnego. Urlop finansowany przez ZUS.

7. Konieczne jest zmodyfikowanie zasad awansu zawodowego.

Do zawodu nauczycielskiego winien trafiać stażysta z przygotowaniem praktycznym (praktyką odbytą podczas studiów) potwierdzonym egzaminem.

Kolejny stopień to nauczyciel kontraktowy (6 lat), następnie mianowany (wg propozycji MEN).

Proponujemy, aby stopień nauczyciela dyplomowanego był tytułem honorowym.

Tytuł nauczyciela dyplomowanego nadawałby dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego. Nie wiązałby się on z wyższym wynagrodzeniem, ale upoważniałby do pełnienia funkcji np. opiekuna stażystów lub lidera projektów, co mogłoby się wiązać z dodatkową gratyfikacją.

Konieczne jest powiązanie awansu zawodowego nauczycieli z podniesieniem jakości pracy szkoły.

Przedstawiciele samorządu nie wypowiadają się na temat „Kodeksu etycznego nauczycieli”.

W okresie przejściowym prawa nabyte powinny być zachowane.

Opracował zespół:

Lucyna Ekkert	ZW RP
Jolanta Lipszyc	UMP
Ewa Dumkiewicz – Sprawka	UMP
Marek Wójcik	ZPP
Piotr Mróz	ZMP
Andrzej Jakubiec	UMP
Marek Olszewski	ZGW RP
Andrzej Porawski	sekretarz KWRiST
Hanna Hendrysiak	sekretariat KWRiST